Xidmət sektoru iqtisadi inkişafın lokomotivinə çevrilir

Ölkəmiz də bu sahə üzrə müasir standartlardan geri qalmamağa çalışır

Gündəlik həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevrilmiş xidmət sahələri bu gün iqtisadi inkişafın əsas göstəricilərindən biridir. Bu sahə sürətlə genişlənərək Azərbaycanın sosial-iqtisadi həyatında mühüm rol oynayır. Xidmət sektorunun inkişafı məşğulluğun artmasına, əhalinin rifah səviyyəsinin yüksəlməsinə və yeni biznes imkanlarının yaranmasına təkan verir.

Azərbaycanda xidmət sektoruna ticarət, turizm, nəqliyyat, logistika, maliyyə, informasiya texnologiyaları, təhsil, səhiyyə daxildir. Nəqliyyat sahəsi avtomobil, dəmir yolu, hava və dəniz daşımalarını, həmçinin yük və sərnişin daşımalarını əhatə edir. Ticarət və ictimai iaşə sahəsinə mağazalar, restoranlar, kafe və digər satış xidmətləri daxildir. Bank və maliyyə xidmətləri bank əməliyyatları, kreditlər, sığorta və onlayn maliyyə xidmətlərini özündə birləşdirir. Rabitə və informasiya texnologiyaları mobil rabitə, internet xidmətləri, proqram təminatı və digər informasiya texnologiyalarını əks etdirir. Sağlamlıq və sosial xidmətlər, xəstəxanalar, poliklinikalar, sosial yardım və məsləhət xidmətləri də xidmət sektorunun vacib hissəsini təşkil edir. Bu sahələr ölkənin iqtisadi inkişafına, insanların həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə və sosial rifahın yaxşılaşmasına birbaşa təsir göstərir.

Belə mürəkkəb və müxtəlif sahələri əhatə edən xidmət sektorunun inkişafını və qarşılaşdığı problemləri ekspert və mütəxəssislər yaxından izləyirlər. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin şöbə müdiri, iqtisad elmləri doktoru Aqil Əsədovun fikrincə, hazırda qlobal siyasətdə baş verən geosiyasi dəyişikliklər iqtisadi proseslərə, xüsusilə xidmət sektoruna ciddi təsir göstərir. Yaxın Şərqdə davam edən siyasi və hərbi gərginlik regionda yerləşən Azərbaycan üçün həm risklər, həm də yeni iqtisadi imkanlar yarada bilər: "Xüsusilə nəqliyyat-tranzit, logistika və turizm xidmətlərinin inkişafı baxımından mövcud şəraitin dəyərləndirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Konkret olaraq, 2024-cü ildə 3,2 milyard dollarlıq nəqliyyat xidmətləri ixrac edilib və 1,3 milyard dollarlıq müsbət saldoya nail olunub. Ölkəmizin nəqliyyat, tranzit-logistika və turizm xidmətləri sahəsindəki potensialı bu sahələrin uzunmüddətli inkişafını dəstəkləyir. Azərbaycan sabit və stabil dövlətdir".

Ölkəmizdə xidmət sektoru son iki onillikdə sürətlə inkişaf edib. Dövlət iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi çərçivəsində daha çox turizm, nəqliyyat, ticarət və maliyyə sahələrinə diqqət göstərib. Turizm sahəsində yeni hotellər, istirahət zonaları və kurort kompleksləri yaradılaraq ölkənin müxtəlif bölgələrinə turistlərin cəlb olunması üçün infrastrukturu gücləndirilib. Regionda sabitliyin qorunduğu bir zamanda turizm sektorunda yaradılmış müsbət nəticələr indiki halda bir qədər də artırıla bilər. Ölkəmizdə təmin olunmuş sabitlik və işğaldan azad edilmiş ərazilərin yaratdığı yeni imkanlar Azərbaycanı alternativ turizm marşrutu kimi aktuallaşdırır. Turizmin müxtəlif növlərinin inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur, lakin hər bir sahənin daxili rəngarəngliyini artırmaq məqsədi ilə sistemli addımların atılması vacibdir. Əyləncə turizminin inkişafı turistlərin cəlb olunmasına, regionların və ölkənin tanıdılmasına, eləcə də ənənəvi inkişaf istiqamətlərinin qorunub saxlanılmasına imkan verir. Bu məqsədlə müxtəlif regionlarda, xüsusən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə, xalçaçılıq turları, şəbəkə sənəti və kulinariya üzrə təcrübələr, həmçinin kənd turizmi proqramları təşkil etmək mümkündür.

Azərbaycanın nəqliyyat strategiyası təkcə müasir infrastrukturun inşası və daşımalardan gəlir əldə etməklə kifayətlənmir. O həm də "yaşıl inkişaf", ekoloji davamlılıq və rəqəmsal idarəetmə kimi əsas prinsiplərə söykənir, ümumi regional inkişafa töhfə verməyi hədəfləyir. Bu strategiya nəqliyyat əlaqələrinin əhatə etdiyi bütün ölkələr üçün yalnız logistika və ticarət baxımından deyil, həm də uzunmüddətli iqtisadi inkişaf, regional inteqrasiya, strateji tranzit mövqeyi və geosiyasi güc baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Üstəlik, nəqliyyat-tranzit xidmətləri digər sahələrin inkişafına da müsbət təsir göstərir.

Qeyd edək ki, müasir dövrdə xidmət sektoru dünya iqtisadiyyatının, eləcə də milli təsərrüfatların ən vacib sahələrindən biridir. Bu sektor ölkələrin iqtisadi inkişafında, məşğulluğun təmin olunmasında və sosial rifahın yüksəldilməsində mühüm rol oynayır. Texnologiyanın inkişafı, qlobal ticarətin genişlənməsi və beynəlxalq əlaqələrin artması xidmət sahələrinin də inkişafını sürətləndirir. Regionda baş verən geosiyasi proseslər iqtisadi fəaliyyətə müxtəlif təsirlər göstərir. Bu cür vəziyyətlər bəzən risklər yaratsa da, yeni iqtisadi imkanlar açır. Təbii ki, vəziyyəti düzgün qiymətləndirən tərəflər bundan daha çox faydalanır. "Ölkəmizin əlverişli coğrafi mövqeyi, sabitlik və tərəqqi mühiti, inkişaf etmiş infrastruktur və həyata keçirilən iqtisadi islahatlar, proqram təminatlı dövlət idarəetməsi nəinki nəqliyyat-tranzit, ümumilikdə xidmət sektorunun inkişafı üçün geniş imkanlar yaradır, Azərbaycanın regional iqtisadi mərkəz kimi əhəmiyyətini daha da artırır", - deyə Aqil Əsədov bildirib.

Ticarət və ictimai iaşə sahəsində isə müasir marketlər, restoranlar və kafe şəbəkələri yaranıb, xidmət keyfiyyəti əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Bank və maliyyə xidmətləri sahəsində onlayn ödənişlər, kredit sistemləri və sığorta xidmətləri genişlənib, rabitə və informasiya texnologiyaları isə internet, mobil rabitə və proqram təminatı vasitəsilə insanların gündəlik həyatını asanlaşdırıb.

Bütün bunlr onu göstərir ki, xidmət sahələri Azərbaycanın iqtisadiyyatında və sosial həyatında əvəzolunmaz rol oynayaraq vətəndaşların rifahına, eləcə də ölkəmizin beynəlxalq imicinə müsbət təsir göstərir.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.-2026.-19 mart (№51).- S.9.